

APSTIPRINĀTS:
SIA "Rīgas Dzemdību nams"
28.03. 2023. valdes sēdē,
protokols Nr. 9

SIA "RĪGAS DZEMDĪBU NAMS" KUKUĻOŠANAS APKAROŠANAS POLITIKA

Rīga, 2023

SATURA RĀDĪTĀJS

1. Ievads.....	3
2. Kukuļošanas apkarošanas politikas mērķis.....	3
3. Darbības joma un piemērojamība	4
4. Kukuļošana un kukulis	4
5. Dāvanas un viesmīlības piedāvājumi	5
6. Nepieņemamas darbības	6
7. Apzināta neziņošana par kukuļošanu	6
8. Kukuļošanas riska novērtējums	6
9. Kukuļošanas “sarkanie karogi”	7
10. Labdarības ziedojumi	8
11. Politiskā darbība	9
12. Biznesa attiecības	9
13. Ko mēs sagaidām no darbiniekiem.....	10
14. Lietvedība	10
15. Normatīvās atsauces.....	10
16. Kā paust bažas	11
17. Ziņošanas iespējas	11
18. Rīcība, ja esiet cietis no kukuļošanas	12
19. Ziņotāju aizsardzība un nelabvēlīgu seku nepieļaušana.....	12
20. Apmācība un komunikācija.....	12
21. Auditi.....	12
22. Atbildība par Politikas īstenošanu.....	13
23. Politikas atcelšana un grozīšana.....	13

1. Ievads

Kukuļošana ir plaši izplatīta parādība. Tai ir nopietnas sociālas, morālas, ekonomiskas un politiskas sekas, tā ir pretrunā labas pārvaldības principiem, kavē attīstību un traucē konkurencei. Kukuļošana grauj taisnīgumu, apdraud cilvēktiesības un ir šķērslis nabadzības mazināšanai. Tā arī palielina uzņēmējdarbības izmaksas, rada neskaidrības tirdzniecības darījumos, sadārdzina preces un pakalpojumus, pazemina to kvalitāti (kas var izraisīt cilvēku nāvi un mantas zaudējumus), mazina uzticību iestādēm un traucē godīgai un efektīvai tirgus darbībai.

SIA "Rīgas Dzemdību nams" (turpmāk – Kapitālsabiedrība) ētikas principi tiek noteikti Ētikas kodeksā un ir saistoši visiem Kapitālsabiedrības darbiniekiem. Ētikas kodekss nosaka Kapitālsabiedrības darbinieku profesionālās ētikas pamatprincipus – neatkarība un neitralitāte, profesionālā kompetence un pienācīga rūpība, konfidencialitāte, lojalitāte, profesionāla rīcība.

Kā daļu no saistībām attiecībā uz ētisku uzņēmējdarbības praksi Kapitālsabiedrība ir definējusi absolūtas neiecietības pieeju (nulle tolerance) pret kukuļošanu un korupciju visās Kapitālsabiedrības darbības jomās un aktivitātēs.

2. Kukuļošanas apkarošanas politikas mērķis

Kapitālsabiedrības Kukuļošanas apkarošanas politikas (turpmāk – Politika) mērķis ir noteikt Kapitālsabiedrības principus un pienākumus cīņā pret kukuļošanu kā izplatītāko no korupcijas veidiem, nodrošināt efektīvu, lietderīgu un ekonomisku Dzemdību nama darbību, kā arī normatīviem aktiem atbilstošu darbinieku rīcību. Identificēt un novērst gadījumus, kas var negatīvi ietekmēt Dzemdību nama mērķu sasniegšanu, pirms to iestāšanās, izvairīties no nepareizas un nelikumīgas rīcības un veicināt pareizu, ētisku rīcību Kapitālsabiedrībā saskaņā ar Kukuļošanas apkarošanas pārvaldības sistēmu (turpmāk – KAPS), kas definēta atbilstoši LVS ISO 37001 "Kukuļošanas apkarošanas pārvaldības sistēmas. Prasības un lietošanas norādījumi." standarta prasībām, tādējādi veicinot Kapitālsabiedrības stratēģisko mērķu sasniegšanu, kā arī novēršot reputācijas riskus.

Kapitālsabiedrība ir apņēmusies novērst un preventīvi atklāt krāpšanu, kukuļošanu un visas citas koruptīvas darbības.

Kapitālsabiedrības Politikas galvenie principi:

- nulles tolerance pret kukuļošanu;
- visaugstākie ētikas standarti, godīgums un integritāte;
- uzņēmējdarbība atklātā un pārredzamā veidā:
 - pieņemot labāko praksi un korporatīvās pārvaldības standartus;
 - ievērojot augstus standartus attiecībā uz Kapitālsabiedrības reputāciju;
- veicināt godīguma un atklātības kultūru Kapitālsabiedrības darbinieku vidū;
- sniegt skaidrus norādījumus par darbībām un uzvedības veidiem, kas var izraisīt

KAPS regulējuma pārkāpumus;

3. Darbības joma un piemērojamība

Politika attiecas uz visiem Kapitālsabiedrības darbiniekiem, tajā skaitā valdi, augstākā līmeņa vadītājiem, konsultantiem, studentiem, praktikantiem, stažieriem un rezidenti. Tāpat Politika ir saistoša uz Uzņēmuma līguma pamata nodarbinātiem, attālinātā darba veicējiem, brīvprātīgajiem, ziedotājiem vai jebkurām citām personām, kas saistītas ar Kapitālsabiedrību vai tās darbiniekiem. Politikā visas šīs kategorijas kopā tiek sauktas par darbiniekiem.

Ar uzņēmējdarbību šīs Politikas izpratnē jāsaprot jebkurš Kapitālsabiedrības darbības veids – ārstniecība un aprūpe, apmācība, saimnieciskā darbība, publicitātes pasākumi un tam līdzīgi – visas darbības, kuras veic Kapitālsabiedrības vārdā veic tās darbinieki.

Politikā trešā puse nozīmē jebkuru fizisku personu vai organizāciju, ar kuru darbinieks saistīts, veicot darba pienākumus – pacientus un to pavadošās personas, faktiskos un potenciālos klientus, preču piegādātājus un izplatītājus, biznesa partnerus, konsultantus, kā arī valdības un valsts iestādes, tostarp to konsultantus, pārstāvjus un amatpersonas, politiķus un politiskās partijas.

4. Kukuļošana un kukulis

Kapitālsabiedrība ir definējusi nulles toleranci pret kukuļošanu jebkurā tās izpausmē. Kategoriski iestājamies pret no uzticētajiem pienākumiem un pilnvarām izrietošas varas vai iespēju, tajā skaitā Kapitālsabiedrības materiālo vai finanšu līdzekļu izmantošanas neatļautu personīgu labumu gūšanai sev vai to nodrošināšanu citām personām.

Kukuļošana – jebkādas vērtības (finansiāla vai nefinansiāla rakstura) nepelnīta labuma tieša vai netieša piedāvāšana, solīšana, došana, pieņemšana vai pieprasīšana, pārkāpjot piemērojamus tiesību aktus, kas veikta kā pamudinājums vai atlīdzība par kādas personas darbību vai bezdarbību saistībā ar šīs personas pienākumu izpildi neatkarīgi no tā, kur šāda kukuļošana notiek.

Kukulis ir maksājums, atlīdzība vai priekšrocība, kas tiek piedāvāta, apsolīta vai sniegta jebkurai personai, lai iegūtu jebkādu mantisku, līgumisku vai personisku labumu.

Kukulis var būt nauda vai tās ekvivalents (piemēram, dāvanu karte) un jebkura cita vērtība – dāvana, iekšējā informācija, korporatīvā viesmīlība vai izklaide, darba piedāvāšana radniekam, ceļa izdevumu apmaksa vai atlīdzināšana, labdarības ziedojums. Kukuļošana var notikt tieši vai ar trešās puses starpniecību.

Atsevišķs pārkāpums ir piekukuļot valsts amatpersonu. Šajā Politikā lietotie termini attiecībā uz valsts amatpersonām ir skaidrojami atbilstoši likumā "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" (turpmāk – Likums) noteiktajā un 17.10.2017. Ministru kabineta noteikumos Nr. 630 "Noteikumi par iekšējās kontroles sistēmas pamatprasībām Korupcijas un Interešu konflikta riska novēršanai publiskas personas institūcijā" un uz to pamata izdotajās Vadlīnijās.

Kapitālsabiedrības kontekstā – Valsts amatpersona ir Kapitālsabiedrības darbinieks vai amatpersona, kurai ir valsts amatpersonas statuss saskaņā ar Likumu.

Kapitālsabiedrības vispārējā politika Interesešu konflikta un korupcijas apkarošanas jomā definēta SIA "Rīgas Dzemdību nams" interesešu konflikta un korupcijas risku novēršanas politikā (pieņemta 13.05.2023.)

5. Dāvanas un viesmīlības piedāvājumi

Kapitālsabiedrības darbinieki savus amata pienākumus veic nolīgtā atalgojuma ietvaros un visiem darbiniekiem ir saistoši noteiktie dāvanu pieņemšanas ierobežojumi.

Darbinieki vai viņu tuvākie ģimenes locekļi (laulātais, māte, tēvs, dēls, meita, brālis, māsa vai jebkuras no šīm radnieciskajām vai juridiskajām attiecībām, draugi) nedrīkst nodrošināt, lūgt vai pieņemt skaidru naudu vai tās ekvivalentu, izklaidi, labvēlību, dāvanas vai jebko citu būtisku no konkurentiem, pārdevējiem, piegādātājiem, klientiem vai citiem, kas veic vai mēģina veikt darījumus ar Kapitālsabiedrību. Visām attiecībām ar Kapitālsabiedrības trešajām pusēm jābūt lietišķām, korektām un neatkarīgām.

Nav pieļaujamas darbības, kas varētu pasliktināt vai radīt iespaidu, ka dāvana pasliktina darbinieka spēju veikt savus pienākumus vai taisnīgi un objektīvi pieņemt lēmumus.

Nav atļauts pieņemt dāvanu, kas var ierobežot ārstniecības personas vai jebkura cita darbinieka neatkarību, pārmēru satuvinoties ar pacientu.

Tāpat nepieciešams paziņot pacientam vai jebkurai trešajai pusei, ka dāvana nerada priekšrocības.

Simbolisku, reprezentatīvu dāvanu un viesmīlības pasniegšanas prakse tiek atzīta par stabilu un svarīgu uzņēmējdarbības daļu

Šī Politika neaizliedz parastas simboliskas un reprezentatīvas dāvanas, viesmīlības, izklaides un reklāmas vai citus līdzīgus uzņēmējdarbības izdevumus, piemēram, kalendārus, dienasgrāmatas, pildspalvas trešajām pusēm vai no tām. Tomēr galvenais noteicošais faktors dāvanas vai viesmīlības atbilstībai un/vai tās vērtībai būtu balstīts uz faktiem un apstākļiem, kādos šāda dāvana vai viesmīlība tiek sniegta.

Lai izvairītos no kukuļošanas nozieguma izdarīšanas, dāvanai vai viesmīlībai jābūt:

- saprātīgai un attaisnojamai visos apstākļos;
- paredzētai, lai uzlabotu Kapitālsabiedrības tēlu, labāk prezentētu Kapitālsabiedrības pakalpojumus un vērtības, veidotu koleģiālas un korporatīvas attiecības.

Dāvanu vai viesmīlības dāvināšana vai saņemšana ir pieņemama saskaņā ar šo Politiku, ja ir izpildītas visas šīs prasības:

- dāvana netiek pasniegta ar nolūku ietekmēt trešo pusi, lai iegūtu vai saglabātu komercdarbību vai komercdarbības priekšrocības – tiešā vai netiešā apmaiņā pret labvēlību / labumiem vai citiem korumpētiem mērķiem;
- tā neietver skaidru naudu vai skaidras naudas ekvivalentu (piemēram, dāvanu kartes vai kuponus);
- ņemot vērā dāvanas vai viesmīlības iemeslu, tā ir atbilstoša veida un vērtības un

- tiek pasniegta piemērotā laikā, atbilst labiem tikumiem un paražām;
- dāvana tiek pasniegta atklāti, nevis slepeni un tādā veidā, lai izvairītos no neprofesionalitātes parādīšanās;
 - nav aizliegtas simboliska rakstura dāvanas (ziedi, suvenīri, grāmatas, kūkas vai reprezentācijas priekšmeti), ja tās tiek dotas viesmīlības/ reprezentācijas pasākumu ietvaros un neko negaidot pretī.

Jebkuras dāvanas, pat simboliskas un reprezentatīvas, piedāvājuma gadījumā stingri jāizvērtē, vai šādu dāvanu nevar iztulkot kā kukuļošanas mēģinājumu un vai tas neradīs ētiska rakstura problēmas Kapitālsabiedrībai vai dāvanas saņēmējam. Šaubu gadījumā dāvanas piedāvājums ir jānoraida. Pieņemot dāvanu, ieteicams apsvērt sabiedrības iespējamo attieksmi, ja notikums tiktu publiskots.

6. Nepieņemamas darbības

Nevienam Kapitālsabiedrības darbiniekam (vai kādam viņa vārdā) nav pieņemami:

- pieņemt, pieprasīt un, jo vairāk – izspiest kādus labumus no pacienta;
- pieņemt jebko, kas pārsniedz simboliskas vai reprezentatīvas dāvanas apmēru un būtību;
- pieņemt jebkura lieluma dāvanas piedāvājumu no jebkuras trešās puses, ar kuru notiek pārrunas vai kura iesniedz priekšlikumu Kapitālsabiedrībai līgumu slēgšanai;
- pasniegt, apsolīt dot vai piedāvāt jebkuru maksājumu, dāvanu, viesmīlības piedāvājumu vai priekšrocības ar cerību, ka uzņēmējdarbības priekšrocības tiks piešķirtas vai saņemtas vai apbalvot jau par sniegtu uzņēmējdarbības priekšrocību;
- dot, apsolīt dot vai piedāvāt jebkādu maksājumu, dāvanu vai viesmīlību valsts amatpersonai, lai atvieglotu vai paātrinātu procedūras, apietu gaidīšanas rindu vai tam līdzīgi;
- pieņemt jebkuru maksājumu, priekšrocību, dāvanu vai viesmīlību no trešās puses, par kuru jūs zināt vai par kuru jums ir aizdomas, ka tā tiek piedāvāta, cerot, ka tādā veidā tiks iegūtas priekšrocības pakalpojuma saņemšanai vai uzņēmējdarbībai;
- draudēt vai radīt jebkādas nelabvēlīgas sankcijas citam darbiniekam, kurš ir atteicies izdarīt kukuļošanas pārkāpumu vai kurš ir paudis bažas saskaņā ar šo Politiku;
- iesaistīties jebkādās darbībās, kas var izraisīt šīs Politikas pārkāpumu.

7. Apzināta neziņošana par kukuļošanu

Ja darbinieks apzināti ignorē vai izliekas nemanām jebkādu pierādījumus par korupciju vai kukuļošanu jebkurā Kapitālsabiedrības struktūrvienībā vai jomā, atbildība var tikt vērsta pret darbinieku. Lai gan šāda rīcība var būt "pasīva", t.i., darbinieks, iespējams, nav tieši piedalījies vai nav guvis tiešu labumu no attiecīgās kukuļošanas, par tīšu neziņošanu atkarībā no apstākļiem, var tikt piemērota tāda pati atbildība kā tīšai darbībai.

8. Kukuļošanas riska novērtējums

Kapitālsabiedrība nodrošina, ka tiek regulāri veikts kukuļošanas riska novērtējums, nosakot un atjauninot kukuļošanas riska rādītājus, kas raksturīgi tās darbībām un potenciāli

neaizsargātajiem uzņēmējdarbības procesiem.

Kapitālsabiedrība veic visas iespējamās darbības, lai mazinātu risku veikt darījumus ar Trešajām pusēm, kas varētu būt iesaistītas kukuļošanā vai citās koruptīvās darbībās. Šajā nolūkā Kapitālsabiedrība izvērtē darījuma partnerus un to gatavību ievērot Politikas prasības.

Kapitālsabiedrība līgumos iekļauj noteikumus par kukuļošanas apkarošanu, kā arī veicina godprātīgu uzņēmējdarbības veikšanu. Pēc vajadzības Kapitālsabiedrība veiks starpnieku, partneru, aģentu, kopuzņēmumu un citu personu uzticamības pārbaudi, lai novērstu un/vai identificētu kādu no iepriekš minētajiem pārkāpumiem ar mērķi līdz minimumam samazināt kukuļošanas risku.

Kapitālsabiedrība var iesaistīt ārējos auditorus, lai veiktu kukuļošanas riska novērtējumu, izpētot, cik lielā mērā esošās uzņēmējdarbības struktūras vai procedūras var veicināt riskus, un nosakot iekšējos faktorus, kas var būt par pamatu uzņēmuma riska profilam:

- darbinieku apmācības, prasmju un zināšanu trūkumi;
- atalgojuma politika, kas neatbilst katra ieguldījumam un riskam;
- neskaidra Kapitālsabiedrības politika un kārtība attiecībā uz viesmīlību, reklāmas izdevumiem, politiskiem un labdarības ziedojumiem;
- nav skaidri noteiktas finanšu kontroles;
- no augstākā līmeņa vadības nav skaidras kukuļošanas apkarošanas politikas.

9. Kukuļošanas “sarkanie karogi”

Kapitālsabiedrība veic regulāras pārbaudes lai atklātu jebkādus “sarkanos karogus” – kukuļošanas iespējamības norādes:

Īpaša vērība publisko iepirkumu procesā:

- pārāk stingri un uzņēmuma specifikai neatbilstoši nosacījumi pakalpojumu sniegšanai vai preču piegādei, aizdomas par kādam konkrētam pretendētā pielāgotu specifikāciju;
- interešu konflikta situācijas – darbinieks, kurš piedalās iepirkuma rīkošanā ir tieši saistīts ar pretendentu ar radnieciskām vai līgumiskām attiecībām (strādā vai ir strādājis pretendenta uzņēmumā);
- darbinieks vai kāda cita persona darbinieka vārdā privāti tiekas ar pretendentu, kas piedalās konkursā un cer uz līguma noslēgšanu;
- nepamatota ekspertu piesaiste iepirkuma specifikāciju izstrādei, konkursa nolikuma izstrādē iesaistīti potenciālie piegādātāji, kas pretendē uz līguma slēgšanu;
- pretendentam ir apšaubāma reputācija saistībā ar iespējamiem kukuļošanas gadījumiem pagātnē;
- sagatavota nepamatoti sarežģīta tehniskā specifikācija vai tajā iekļautie nosacījumi, lai radītu neskaidrības, slēptu koruptīvu uzvedību un apgrūtinātu uzraudzību;
- darbinieks vienojas par Kapitālsabiedrībai nepārprotami nelabvēlīgiem līguma nosacījumiem vai tiek pārkāpta pieņemtā līguma slēgšanas procedūra;
- pēc līguma noslēgšanas veikti būtiski līguma nosacījumu grozījumi, veicot tajā

būtiskas izmaiņas, piemēram, atvieglojot prasības attiecībā uz iepirkuma priekšmetu vai palielinot izmaksas par labu pretendenta;

- lai arī būtu iespējama atklāta procedūra, tiek izraudzīta procedūra, par kuru ir panākta vienošanās.
- bez acīmredzama iemesla īsā laikā par identisku līguma priekšmetu tiek sagatavoti divi vai vairāki līgumi, kā rezultātā tiek izmantota mazāk konkurētspējīga publiskā iepirkuma metode;
- tiek izmantoti nepamatoti atlases vai piešķiršanas kritēriji, kas dod priekšroku konkrētam uzņēmumam vai piedāvājumam.

Ārstniecības pakalpojumu sniegšanā:

- pacientiem un klientiem nav pieejama informācija par viņu tiesībām uz kvalitatīvu pakalpojumu bez personāla papildus materiālās stimulēšanas;
- nav skaidra un nepārprotama dalījuma valsts apmaksātos medicīnas pakalpojumos un maksas pakalpojumos,
- pakalpojumu saņēmējiem nav skaidras un nepārprotamas informācijas par pakalpojumu saņemšanas kārtību un apmaksu;
- pacienti tiek aicināti uz vizītēm ierasties ārpus darba laika, pieņemšana notiek pacientu apmeklējumiem neparedzētās vietās;
- pacientam tiek norādīts, ka samaksa ir jāveic tieši darbiniekam, par to netiek izsniegts slimnīcas čeks;
- pacients tiek aicināts paņemt līdzīgu vizīti skaidru naudu;
- pacients tiek informēts, ka rinda uz pakalpojumu ir gara, vienlaikus norādot, ka, ja pacients ieradīsies noteiktā vietā un laikā, tad to iespējams nokārtot ātrāk;
- pacientei tiek norādīts uz iespējamu personāla aizņemtību un nespēju nodrošināt kvalitatīvu aprūpi, ja netiks slēgts individuāls pakalpojuma līgums;
- par maksas pakalpojumu netiek noslēgts līgums, netieši vai tieši norādot uz alternatīvām apmaksas iespējām;
- tiek pieprasīti labumi personiski darbiniekam par pakalpojumu sniegšanu:
 - lai apietu ārstniecības pakalpojumu gaidīšanas rindu;
 - lai izrakstītu pacientam noteiktas zāles;
 - lai nozīmētu pacientam noteiktu ārstniecības pakalpojumu (diagnostiskos izmeklējumus, rehabilitācijas pakalpojumus u.c.).

10. Labdarības ziedojumi

Kapitālsabiedrība veic tikai labdarības ziedojumus, kas ir likumīgi un ētiski saskaņā ar spēkā esošo normatīvo regulējumu, kā arī Kapitālsabiedrības korporatīvās pārvaldības praksi un principiem.

Kapitālsabiedrības ziedošanas (dāvināšanas) kārtība ir noteikta Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 10., 11. un 12. pantos un Ukrainas Civildzīvotāju atbalsta likuma 11. un 11.¹ pantos.

Ja kāda no trešajām pusēm nesavtīgu un godprātīgu motīvu vadīta vēlas veikt ziedojumu Kapitālsabiedrībai, tas veicams atklāti un Kapitālsabiedrībā noteiktajā kārtībā. Informācija par saņemtajiem ziedojumiem ir publiski pieejama.

11. Politiskā darbība

Kapitālsabiedrība neiegulda finanšu līdzekļus vai jebkuru citu mantu politiskajās partijās, politiķos un saistītajās iestādēs.

Kapitālsabiedrība neveic iemaksas politiskajām partijām, politisko partiju amatpersonām vai politisko amatu kandidātiem.

Jebkāda veida korporatīvo izdevumu apmaksā vai izmantošana kā maksājums tieši vai netieši jebkurai personai, uzņēmumam, politiskai organizācijai vai valsts amatpersonai jebkādiem nelikumīgiem vai neatļautiem mērķiem ir aizliegta.

Kapitālsabiedrības darbinieki nesniedz nekādu politisku ieguldījumu Kapitālsabiedrības vārdā, neizmanto Kapitālsabiedrības resursus, lai palīdzētu kandidātam vai ievēlētai amatpersonai jebkurā kampaņā vai ietekmētu darbinieku balsojumu par kādu politisko partiju vai kandidātu.

12. Biznesa attiecības

Kapitālsabiedrība sagaida, ka visas trešās puses, kas veic darījumus ar Kapitālsabiedrību, pievērsīsies kukuļošanas un korupcijas jautājumiem tādā veidā, kas atbilst šajā Politikā noteiktajiem principiem. Kapitālsabiedrība pieprasa visām trešajām pusēm sadarboties un nodrošināt atbilstību mūsu definētajiem standartiem.

Lai uzturētu visaugstākos integritātes standartus attiecībā uz jebkādiem darījumiem ar trešo pusi, ir jānodrošina, ka:

- darbinieki un partneri veic uzticamības pārbaudes, lai pārskatītu jebkuras trešās puses integritātes ierakstus pirms komercattiecību uzsākšanas ar tām;
- atbildīgie darbinieki pilnībā dokumentē darbā pieņemšanas procesu un jebkuras trešās puses atlases galīgo apstiprinājumu;
- darbinieki un partneri īsteno programmu, lai sniegtu atbilstošu informāciju par šo Politiku visām trešajām pusēm, kas iesaistītas biznesa attiecībās ar Kapitālsabiedrību.

Darbinieki un saistītie uzņēmumi nodrošina, ka:

- katra trešā puse savā darbības jomā tiek pilnībā informēta par šo Politiku un ir rakstiski oficiāli apņēmusies to ievērot;
- līgumiskās vienošanās ietver atbilstošu formulējumu, kas ļauj atteikties no attiecībām, ja kāda no trešajām pusēm neievēro šo Politiku.

Ja rodas šaubas par trešās puses integritāti, darbinieka pienākums ir pēc iespējas ātrāk sazināties ar savu vadītāju, valdi vai iesniegt ziņojumu kādā no Politikā norādītajiem veidiem.

13. Ko mēs sagaidām no darbiniekiem

Darbiniekiem ir jāpārliecinās, ka saprot un ievēro šo Politiku.

Par kukuļošanas un cita veida korupcijas novēršanu, atklāšanu un ziņošanu par to ir atbildīgi visi Kapitālsabiedrības darbinieki. Visiem darbiniekiem ir jāizvairās no jebkādām darbībām, kas varētu izraisīt vai radīt šaubas par šīs Politikas pārkāpumu.

Darbiniekiem pēc iespējas ātrāk jāinformē savs vadītājs vai jāiesniedz ziņojums kādā no Politikā norādītajiem ziņošanas veidiem, ja uzskata vai ir aizdomas, ka ir noticis konflikts ar šo politiku vai tās pārkāpums, vai arī pārkāpums varētu notikt nākotnē.

Aizliegts izpaust informāciju par darbinieku, kas ziņojis par iespējamām darbībām vai aizdomīgiem darījumiem, no kuriem cits darbinieks/amatpersona varētu gūt nepelnītu labumu

Jebkuram darbiniekam, kurš pārkāpj šo politiku, draud disciplinārsods. Darba devējs ir tiesīgs izbeigt darba attiecības ar citiem darbiniekiem, ja viņi pārkāpj šo politiku.

Krimināllikumā noteiktajos gadījumos par kukuļdošanu, kukuļņemšanu vai kukuļa piesavināšanos ir paredzēta kriminālatbildība.

14. Lietvedība

Darbiniekiem ir jānodrošina, ka visi izdevumi, kas saistīti ar viesmīlību, dāvanām vai izdevumiem, kas radušies trešajām pusēm, tiek iesniegti saskaņā ar mūsu izdevumu politiku un īpaši jāreģistrē izdevumu iemesls.

Visi konti, rēķini, memorandi un citi dokumenti un ieraksti, kas attiecas uz darījumiem ar trešajām pusēm, piemēram, klientiem, piegādātājiem un biznesa kontaktiem, ir jā sagatavo un jāuztur stingri precīzi un pilnīgi. Netiks veikta nekāda uzskaitē "ārpus uzskaites", lai atvieglotu vai slēptu neatbilstīgus maksājumus, un tas pats tiek nodrošināts, ieviešot efektīvus uzraudzības un revīzijas mehānismus.

Darbiniekiem ir jāievēro nosacījumi, kas izklāstīti citās politikās (pieejamas Kapitālsabiedrības vietnē – rdn.lv), kas palīdz veikt kukuļošanas novēršanas uzticamības pārbaudi piegādātājiem, līguma partneriem, klientiem un citām trešajām pusēm.

15. Normatīvās atsauces

Kapitālsabiedrībai ir saistoši visi valsts tiesību akti un iekšējais normatīvais regulējums kas attiecas uz kukuļošanu un korupciju. Atbilstoši labas pārvaldības prakses principiem, atsauces balstītas starptautiski atzītos kukuļošanu reglamentējošos normatīvos:

- ISO 37001: 2018 –Kukuļošanas apkarošanas pārvaldības sistēmas. Prasības un lietošanas norādījumi.
- SIA "Rīgas Dzemdību nams" ētikas kodekss.–www.rdn.lv/parmums/politikas
- SIA "Rīgas Dzemdību nams" Interesu konflikta un korupcijas risku novēršanas

- politika.- www.rdn.lv/parmums/politikas
- Apvienoto Nāciju Organizācijas Pretkorupcijas konvencija, 2003.
 - Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija, Konvencija par ārvalstu amatpersonu kukuļošanas apkarošanu starptautiskos darījumos un ar tiem saistītos dokumentos, Parīze, 2010
 - Par Eiropas padomes Civiltiesību pretkorupcijas konvenciju. LV likums. Latvijas Vēstnesis: 09.03.2005
 - Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā, LV likums, Latvijas Vēstnesis, 09.05.2002.
 - 17.10.2017. Ministru kabineta noteikumi Nr. 630 "Noteikumi par iekšējās kontroles sistēmas pamatprasībām Korupcijas un Interešu konflikta riska novēršanai publiskas personas institūcijā" -
 - Krimināllikums LV likums. Latvijas Vēstnesis: 11.05.2005.
 - Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likums, LV likums, Latvijas Vēstnesis: 04.03.2022
 - Darba likums. LV likums, Latvijas Vēstnesis, 06. 07.2001.
 - Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likums, LV likums, Latvijas Vēstnesis, 02.08.1995.

16. Kā paust bažas

Ikviens persona uz kuru attiecas arī šī politika, tiek mudināts paust savas bažas par jebkuru kukuļošanas jautājumu vai aizdomām par ļaunprātīgu rīcību pēc iespējas agrākā posmā. Ja darbinieks nav pārliecināts, vai konkrētā darbība ir uzskatāma par kukuļdošanu vai korupciju, vai ja darbiniekam ir kādi citi jautājumi, iesakām vērsties pie tiešā vadītāja, jomas atbildīgā speciālista vai iesniegt ziņojums kādā no Politikā noteiktajiem ziņošanas veidiem. Savlaicīga ziņošana var preventīvi novērst pārkāpumu un iespējamās negatīvās sekas Kapitālsabiedrības reputācijai un darbībai.

17. Ziņošanas iespējas

Par kukuļošanas gadījumiem vai aizdomām par kukuļošanu aicinām ziņot nekavējoties, pēc iespējas detalizētāk norādot Politikas pārkāpuma apstākļus, laiku, iesaistītās personas un citu būtisku informāciju.

Izmantojamie ziņošanas veidi:

- pa pastu uz adresi Miera 45 13, Rīga, LV-1013;
- klātienē Miera 45, Rīgā, Valdes birojā, 127. kabinets- Apmeklētāju pieņemšanas laiki darba dienās: pulksten 08.00 – 16.00
- uz elektroniskā pasta adresi: rdn@rdn.lv
- Kapitālsabiedrības mājas lapā – www.rdn.lv/lv/par-mums/pret-korupciju
- tieši Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam, diennakts uzticības tālrunis 80002070 saite: <https://www.knab.gov.lv/lv/ka-zinot-knab>
- Kukuļošanas apkarošanas ziņojumu pastkastītē, Miera 45, 1. stāvā;

Kapitālsabiedrības darbiniekiem papildus pieejamas šādas ziņošanas iespējas:

- iesniedzot ziņojumu Dzemdību nama iekšējā ziņošanas vietnē:
 - https://dzintra.rdn.lv/lv/zinot/zinojums_par_kukulosanas_gadījumu/

- https://dzintra.rdn.lv/lv/zinot/zinojums_par_iespejamu_parkapumu_uznemuma_saskana_ar_trauksmes_celsanas_likumu/
- informējot mutiski vai rakstiski (arī e-pastā) tiešo vadītāju vai valdi.

18. Rīcība, ja esiet cietis no kukuļošanas

Ir svarīgi, lai jūs pēc iespējas ātrāk informētu vadību vai iesniegtu ziņojumu kādā no Politikā paredzētajiem ziņošanas veidiem, ja trešā persona jums piedāvā kukuli, ja jums tiek prasīts kukulis, ja jums ir aizdomas, ka tas varētu notikt nākotnē, vai uzskatāt, ka esat cita veida nelikumīgas darbības upuris.

Vēršam uzmanību, ka Krimināllikums paredz atbrīvot no atbildības, ja labums personai pieprasīts vai izspiests vai ja persona pēc noziedzīgo darbību izdarīšanas labprātīgi paziņo par notikušo un aktīvi veicina noziedzīgā nodarījuma atklāšanu un izmeklēšanu.

19. Ziņotāju aizsardzība un nelabvēlīgu seku nepieļaušana

Personas, kas atsakās pieņemt vai piedāvāt kukuli, vai tie, kas pauž bažas vai ziņo par citas personas nepareizu, Politikai neatbilstošu rīcību, dažreiz ir noraizējušies par iespējamām sekām. Kapitālsabiedrība veicinās atklātību un atbalstīs ikvienu, kurš godprātīgi pauž patiesas bažas saskaņā ar šo Politiku, pat ja izrādīsies, ka viņš kļūdās.

Kapitālsabiedrība apņemas nodrošināt, lai neviens darbinieks vai trešā puse neciestu no sankcijām vai nelabvēlīgas attieksmes, atsakoties piedalīties kukuļošanā vai koruptīvās darbībās vai labticīgi ziņojot par savām aizdomām, ka ir notikusi vai nākotnē var notikt faktiskā vai iespējama kukuļošana vai cits korupcijas nodarījums. Ja kāds darbinieks uzskata, ka ir cietis no šādas attieksmes, nekavējoties jāinformē tiešais vadītājs, augstākā vadība vai jāiesniedz ziņojums Politikā noteiktajā kārtībā.

20. Apmācība un komunikācija

Apmācība par Politiku ir daļa no visu jauno darbinieku darbā ievadīšanas procesa. Tāpat regulāra un atbilstošu apmācība par Politikas īstenošanu jānodrošina visiem jau esošajiem Kapitālsabiedrības darbiniekiem.

Lai veicinātu pienācīgu izpratni par kukuļošanas apkarošanas kultūru, Kapitālsabiedrība īsteno periodiskas apmācības programmas, kas īpaši vērstas uz kukuļošanas novēršanu. Kapitālsabiedrība regulāri aktualizē šādas apmācības programmas.

Kapitālsabiedrības nulles tolerances pieeja kukuļošanai un korupcijai ir jāpaziņo visiem sadarbības partneriem pirms uzņēmējdarbības vai jebkāda cita veida sadarbības sākuma.

21. Auditi

Kapitālsabiedrība apņemas veikt iekšējos un ārējos auditus atbilstoši ISO 37001 standarta prasībām saskaņā ar iepriekš noteikto plānu, lai:

- kontrolētu kukuļošanas apkarošanas politikas un mērķu īstenošanas efektivitāti,

- nodrošinātu Politikas un pārējo KAPS procedūru atbilstību normatīvajiem aktiem,
- sniegtu atzinumu par pārskatos atspoguļotās informācijas precizitāti un atbilstību.

Neplānoti auditi tiek veikti pēc valdes rīkojuma, pamatojoties uz identificētiem vai iespējamiem KAPS regulējuma pārkāpumiem.

22. Atbildība par Politikas īstenošanu

Par Kapitālsabiedrības korporatīvās pārvaldības atbilstību Politikas principiem un vērtībām, kā arī par Politikas realizāciju atbildīga Kapitālsabiedrības valde.

Jomas atbildīgajiem speciālistiem un struktūrvienību vadītājiem savas kompetences ietvaros ir galvenā un ikdienas atbildība par šīs Politikas īstenošanu, kā arī par tās izmantošanas un efektivitātes uzraudzību. Vadība visos līmeņos ir atbildīga par to, lai darbinieki tiktu informēti par šo Politiku un saprastu to, kā arī lai viņiem tiktu sniegta atbilstoša un regulāra apmācība par Politikā ietvertajiem principiem un regulējumu.

23. Politikas atcelšana un grozīšana

Kapitālsabiedrība apņemas pastāvīgi pārskatīt un atjaunināt Politikas un KAPS procedūras, izvērtēt Politikas efektivitāti, atbilstību Kapitālsabiedrības darbības modelim un īstenošanu ikdienas praksē.

Lai nodrošinātu efektīvu Politikas piemērošanu, Kapitālsabiedrības valde regulāri veic Kapitālsabiedrības politiku ieviešanas uzraudzību. Valde pēc nepieciešamības, bet ne retāk kā reizi gadā, pārskata Politiku un vajadzības gadījumā ierosina attiecīgu izmaiņu veikšanu.

Darbinieki tiek iepazīstināti ar Politiku Kapitālsabiedrībā noteiktajā kārtībā. Politika ir pieejama Kapitālsabiedrības mājaslapā www.rdn.lv